

EESTI NÄITLEJATE LIIT
2024. AASTA REVISJONIRUANNE

Sisukord

EESMÄRGID.....	4
TEGEVUSKAVA.....	4
1. SISULINE ANALÜÜS.....	6
1.1 Põhikiri.....	6
1.1.1 Põhikirja ülevaatamine ja tehtud parandused.....	7
1.2 ENL – loomeliit/ KEO.....	9
1.3 Igapäevatöö analüüs: arengukava = tegevuskava = juhatuse koosolek.....	10
1.4 Teemad 2024 Üldkoosolekult.....	12
1.5 Kultuuritöötajate pikett.....	13
1.6 Muud lühikesed mõtted revisjonilt.....	14
2. JUHATUS + KOMMUNIKATSIOON.....	15
2.1 Juhatuse koosolekud ja protokollid.....	15
2.2 Kommunikatsioon ja kuukirjad.....	16
2.3 Üldkoosoleku kokkukutsumine.....	17
3. DOKUMENDIHALDUS.....	17
3.1. Registrikanded.....	18
3.2 Liikmeskond ja liikmemaksud.....	18
4. MAJANDUSTEGEVUS JA ARUANDLUS.....	18
4.1. Saldode kontroll.....	18
4.2. Juhatuse liikmetele väljamakstud tasud.....	21
4.3. Töötajate tasud.....	21
4.4 Majandustehingute kontroll.....	21
4.5. Majandusaasta aruande ülevaatamine ja kinnitamine.....	22
4.6. Läbipaistvusaruande ülevaatamine ja kinnitamine.....	22
5. KOKKUVÕTE.....	22

Sissejuhatus

Üleskutse lugejale: Hea liige, kes sa seda loed, palun anna revisjonile tagasisidet: milline analüüs oli hea et nende teemadega tulevikus jätkata, mis võiks aruandes tulevikus paremini olla ja/või mis küsimused jäid sul vastuseta. Saada see tagasiside silver@temufi.ee

Käesolev Eesti Näitlejate Liidu MTÜ (edaspidi ENL) revisjoniaruanne on koostatud perioodi 01. jaanuar 2024 – 31. detsember 2024 kohta. Revisjonikomisjoni liikmeks nimetatud perioodi aruande koostamisel on ENL-i tegevliige Silver Kaljula, kes kaasas sisulisse vestlusesse ka ENL-i tegevliikme Erki Laur'i, kes ei kuulu ametlikult revisjoni komisjoni. Aruanne on koostatud komisjoni liikmetele ligipääsetava teabe, finantsandmete ja teostatud vaatluse põhjal, lähtudes ENL-i üldkoosoleku otsustest, põhikirjast, arengukavast ja tegevuskavast, selgitustest ning revisjonikomisjoni liikmele ootuspärasest hoolsuskohustusest. Lisaks palus ENL sisulist tagasisidet oma igapäevatööle.

Lähtuvalt MTÜ Juhatuse Kompetentsikeskuse poolt läbiviidavas "MTÜ revisjoni" koolitusest, mille läbis revisjoni liige Silver Kaljula möödunud aastal, selgub, et revisjoni ulatusse kuulub:

- juhatuse liikmete volituste kehtivus
- mittetulundusühingute ja sihtasutuste registris olevate andmete õigsus
- juhatuse tegevuse kooskõla ühingu põhikirja ja üldkoosolekute otsustega
- juhatuse liikmete hoolsus- ja lojaalsuskohustuse järgimine
- ühingu liikmete arvestuse pidamine
- üldkoosolekute kokkukutsumine ja läbiviimine
- asjaajamise ja dokumendihalduse korraldus
- ühingu õigussuhete dokumenteerimine ja sisu
- raamatupidamise korraldus
- majandusaasta aruanne

KEO nõuab juhatusest ja järelvalvekomisjonilt: Juhatuse liige ja järelvalvefuntsiooni täitev isik peab üldkoosolekule igal aastal esitama eraldi aruande, mis sisaldab järgmist teavet:

- (i) kõik kollektiivse esindamise organisatsiooniga seotud huvid;
- (ii) eelneva majandusaasta jooksul kollektiivse esindamise organisatsioonilt saadud mis tahes tasu, sealhulgas nii rahalised kui ka mitterahalised hüvitised;
- (iii) eelneva majandusaasta jooksul kollektiivse esindamise organisatsioonilt saadud summad õiguste omajana;
- (iv) avaldus tegeliku või võimaliku konflikti kohta isiklike ja kollektiivse esindamise organisatsiooni huvide vahel või kollektiivse esindamise organisatsiooni ees võetud kohustuste ja mis tahes muu füüsilise või juriidilise isiku ees võetud kohustuste vahel.

Komisjoni tööprotsessi kirjeldus

Revisjonikomisjon alustas aruande kokkupanekut 8. aprillil 2025, mil sai kaardistatud revisjoni eesmärgid ning sellest vastava tegevusplaani koostamine. Möödunud aastast sai revisjoni eesmärgiks ka sisuline analüüs, mitte ei jäänud ainult finantskontrolliks. Lähtuvalt sellest jätkab revisjon peamiselt möödunud aastal püstitatud eesmärkidest ning 2024. aastal tehtud ettepanekute kontrollimisest. Revisjon on osalenud ka mõnel korral juhatuse koosolekul ja arutanud erakorralistel koosolekutel kaasa litsentsitasude ja erakopeerimise hüvitise jaotuse väljamõtlemlisel. Lisaks eelnevale uuris revisjon tegevjuhilt ja juhatuse esimehelt vajadust tagasisidele. Soovitakse liikmetelt teada saada kommunikatsiooni ja abi küsimuse usalduse osas.

EESMÄRGID

- Põhikirja ülevaatamine (2024. aastal tehtud revisjoni ettepanekud), eesmärgid ja arengukava;
- Dokumentatsioon ja registrid; juhatuse ja liikmeskond; majandustegevus ja aruandlus;
- Kontrolli käigus tuvastatud probleemide kõrvaldamise prioriseerimine ja nõudmine;
- Sisuline tagasiside ja ettepanekud.

TEGEVUSKAVA

- **Põhikirja kooskõllalisuse kontroll:**
 1. põhikirja ülevaatamine ning 2024. aastal tehtud revisjoni ettepanekud
 2. 2024 aastal leitud revisjoni leitud vigade parandused lähtuvalt põhikirjast.
- **Arengukava ja tegevuskava**
 1. arengukava ülevaatamine
 2. tegevuskava ülevaatamine ja hinnang
- **Juhatus + kommunikatsioon:**
 1. juhatuse tegevuse kooskõla arengukava, põhikirja ja üldkoosoleku otsustega - tegevuste planeerimise hindamine ja elluviimine
 2. kommunikatsioon
 3. üldkoosoleku kokkukutsumine
- **Dokumentatsioon ja registrid:**
 1. äriregistrite andmete õigsuse kontroll;
 2. liikmeskond ja liikmemaksud - võrdlus möödunud aastaga
- **Majandustegevus ja aruandlus:**
 1. majandustehingute kaardistamine ja pisteline kontroll (summad mis ületavad 1000€);
 2. huvide konflikti olemasolu võimaluse kontroll, juhatuse liikmete ja töötajate väljamakstavad tasud;
 3. majandusaasta- ja läbipaistvusaruande kontroll.

Töö tulemused on kirjutatud lahti vastavalt eelnimetatud tegevuskavast teemaplokkidena.

Revisjoniaruanne valmis 08.06.2025 ning kuulub ettekandmisele ja kinnitamisele ENL-i üldkoosolekul 09.06.2025.

1. SISULINE ANALÜÜS

1.1 Põhikiri

Alustuseks tahame rõhutada, et on oluline, et põhikirja punktid oleksid selged ja üheselt mõistetavad. Ehkki see on üldteada, tasub siiski üle korrata mõningaid põhjuseid: vaidluste ennetamine, läbipaistvus, vastavus äriseadustiku nõuetele, usalduse suurendamine (sh potentsiaalsete investorite silmis, kaasa arvatud mitterahalised) ning selgus võimalike muudatuste korral organisatsioonis.

Meile teadaolevalt arutas juhatus põhikirja muudatusettepanekuid 8. mail 2025. Selle tulemusel on käesoleval aastal Üldkoosolekule esitatud märkimisväärne hulk muudatusi. Revisjon soovitas vaadata uuesti üle ka möödunud aasta muudatusettepanekud. Tõsi, revisjoni toonased ettepanekud ei pruukinud olla kõige parema sõnastusega ja ainuõiged muutmisteks. Uute ettepanekute hulgas leidsime mõned sõnastused, mis vajasid pisikesi parandusi. Sisulises plaanis ei tuvastanud me olulisi probleeme ning leiame, et muudatused muudavad põhikirja selgemaks. Järeldamiseks, et kas ka muutmisele minevad ettepanekud leidsid vastava eksperdiga arutelu tuli vastus negatiivne. **Juhatusel kindlasti teha koostööd juristiga, et tagada põhikirja sõnastuse selgus ja vastavus seadusandlusele.** Tegevjuhi sõnul on see plaanis tulevikus.

Ainsa teemana tõstame eraldi esile muudatusettepaneku punktis 5.20, mille sisu on järgmine:

“Juhatus koosseis on 10-20 liiget. Juhatus koosseisu suuruse määrab kindlaks üldkoosolek, kusjuures juhatuses peavad olema esindatud kõik ~~Liidu~~ ~~osakonnad~~. .. kui see on vajalik, siis KES?”

Mis on "osakond"? Osakondadeks loeme liikmeid erinevatest teatritest, vabakutselistest jne. Kas osakondade kohustuslik esindatus on põhjendatud? Revisjoni hinnangul – jah, on. Nii saavad kõlama erinevad teadmised ja vaatenurgad. Kuivõrd enamik liikmetest on vabakutselised, kuid juhatuses on hetkel neist vaid kolm, aga just vabakutselisusega teemad on järjest rohkem vajaka. Täna on liidus vabakutselisi 280, teatrites töötavaid 210 ja pensioni staatuses 104 liiget. Hetkel on liidus 280 vabakutselist, 210 teatrites töötavat ja 104 pensionieas liiget. Proportsioon ei ole küll võrdne ega pea seda ka otseselt olema – eesmärk on tagada otsuste kvaliteet. Käesoleval aasta Üldkoosolekul **tuleb hääletusele vabakutseliste esindatus juhatuses tõsta kolme liikme pealt neljale.**

1.1.1 Põhikirja ülevaatamine ja tehtud parandused

Möödunud aastal viis revisjon läbi põhikirja põhjaliku analüüsi, mille eesmärk oli tuvastada kõik kohad, kus põhikiri võib olla vastuolus mõne seaduse, teise ENL-i dokumendi või väljakujunenud toimimispraktikaga, samuti need kohad, kus sõnastus on mitmeti tõlgendatav või segane. Allpool on toodud eelmise aasta tähelepanekud ja muudatusettepanekud (koos vastavate edasimineku kirjeldustega), mis edastati ENL-i juhatusele. Nagu meile ka eelmisel korral lubati, võttis juhatus põhikirja sisulise muutmise tõsiselt käsile.

- **Põhikirja punkt 2.4.2:** kogub ja jagab tasu oma liikmete ja õiguste omajate loomingu kasutamise (sealhulgas isiklikeks vajadusteks kasutamise) eest;

Soovitus oli möödunud aastal lisada kollasega märgitud täiend ja mis läks ka sel korral muutmise ettepanekusse: “kogub ja jagab tasu oma liikmete ja õiguste omajate, kelle õigusi ta teostab, loomingu kasutamise (sealhulgas isiklikeks vajadusteks kasutamise) eest;”

Möödunud aastal tõi revisjon välja, et sellise sõnastusega teostaks ENL vaid teatud “õiguste omajate” õigusi ja jõuaks ENL-i käsutusse ehk vähem “võõrast” raha, mille õigustatud omanike otsimine ja väljamaksete tegemine suurendab tarbetult halduskoormust ja -kulusid.

Uus sõnastus muudab olukorra mõtteliselt küll selgemaks, kuid meist sõltumata (näiteks ERR-i kaudu) laekub ENL-ile jätkuvalt sellist „võõrast“ raha, suurusjärgus umbes 3000 eurot aastas. Probleemi lahendus eeldab süsteemset muutust väljaspool ENL-i.

Siin ongi nüüd kolm varianti “võõra” raha osas:

- 1) kanname vastavad summad tagasi
- 2) otsime “võõrale” raha omaniku
- 3) otsimise mittetulemusel peame hoiustama seda raha 3 aastat ja misjärel jääb raha organisatsioonile.

Meie kasutame teist ja kolmandat varianti koos. Nimekirjas on seisuga 30.05.2025 üle 400 inimese, kellele ei ole seni õnnestunud raha välja maksta. Nimekirjas on teadaolevalt ka mitmeid meie enda tuttavaid ja kolleege. Siinkohal saaksid liikmed

ise teavitustöös kaasa aidata, sest liidu töötajatel on paraku prioriteetsemaid ülesandeid.

Antud nimekiri peaks jõudma ka üldkoosolekule ja avalikustatakse liidu kodulehel. Hetkel on isikustatud, kuid jagamata tasude kogusumma brutos 70 267,70 eurot. Revisjoni hinnangul on teabejuht teinud märkimisväärselt tööd õiguste omanike leidmiseks (sh on mitmeid juhtumeid, kus inimesed lihtsalt ei reageeri pöördumistele). Sellegipoolest oleks oluline leida kõigile isikutele sobiv kontaktandmestik.

Ühe soovitusena pakume, et kogutavast haldustasust võiks ühekordse teenusena sisse osta kontaktide otsimise teenuse. Leiame, et KEO-na peaksime tegema kõik endast oleneva, et õiguste omajatega ühendust saada – vähemalt näitama piisavat hoolsust.

Kui oleme suutnud igale inimesele vähemalt kord aastas taasesitatavas vormis edastada teate tema õiguste kohta, saame öelda, et oleme oma kohustused täitnud ning ei omanda niisama „võõrast“ raha.

- **Põhikirja punkt 3.3:** Tegevliikmeteks võivad jääda näitlejakutsest loobunud isikud üheks aastaks.

Revisjoni hinnangul ei leidnud see punkt praktikas rakendust ning osutus üleliigseks. Möödunud aasta üldkoosoleku otsusega on vastav punkt põhikirjast välja jäetud.

- **Põhikirja punkt 4.1:** Liidu vara koosneb:

Revisjoni hinnangul sobiks järgneva loetelu pealkirjaks paremini kas “Liidu tulud koosnevad:” VÕI Eesti Esitajate Liidu (EEL) põhikirja eeskujul: “Liidu vara tekib:”. Selles punktis näib niiviisi edasi jätkamine. Liidu varade koosnemine või tekkimine ei pea ka seaduse järgi olema põhikirjas konkreetselt kirjas.

- **Põhikirja punkt 5.5:** Korralise üldkoosoleku kokkukutsumisest teatab juhatus Liidu liikmetele üldjuhul 45 päeva, erakorralise üldkoosoleku puhul 7 päeva enne üldkoosoleku toimumist

Antud punkti juures tõi revisjon välja, et järgmise üldkoosoleku kuupäev võiks olla teada juba eelmisel koosolekul. Kuigi uus aeg ei saanud kohe üldkoosolekul paika

pandud, on kiiduväärt, et see määrati juba kuu hiljem, juhatuse koosolekul Tõstamaal, juulis 2024. Edukuse mõõdikuks saab tänavune üldkoosolek, kus loodame näha osalejate arvu positiivset muutust.

- **Põhikirja punktid volikogu kohta.**

Revisjon leidis 2024. aastal, et volikoguga seotud punktid on kas aegunud, üleliigsed või takistavad ning praktikas ei toimi. Arvestades ka KEO kohustust pidada iga-aastaselt üldkoosolek, puudub sisuline vajadus volikogu olemasolu järele. Kogu teemaplokk tundub olevat läbi arutatud ja ettepanekuna üldkoosolekul need likvideerida.

1.2 ENL – loomeliit/ KEO

Eelmisel aastal juhtis revisjon tähelepanu põhimõttelisele küsimustele - kas ENL peaks endale võetud KEO kohustusi täitma pigem ühe ja sama juriidilise kehana, mis on ENL kui loomeliit ja kelle huvide eest ta seisab ning mis on ENL kui KEO ja kelle huvide eest ta siis seisab? Et mitte naasta üldkogu poole pöördumise juurde, läheksime edasi teemaga, mis ilmneb suheldes kolleegidega – nimelt selgub jätkuvalt, et paljud liikmed ei ole teadlikud „imeloomast“ nimega KEO. Loodetavasti saavad kõik liikmed vähemalt aru, millega loomeliit peamiselt tegeleb.

Toome siia juurde 2024 revisjoni kirjelduse ENL kui loomeliidust ja ENL kui KEO:

ENL kui loomeliit saab kõige paremini seista oma kõrgelt kvalifitseeritud liikmete huvide eest (töötingimused, töötasud jne), kui ta hoiab oma liikmetele suhteliselt kõrget sissepääsu lävendit.

ENL kui KEO saab kõige paremini seista oma liikmete – “õiguste omajate” – huvide eest (õigus õiglasele tasule esituse kasutamise eest), kui ta meelitab endaga liituma ja enda põhimõtteid (mitte loovutada varalisi õigusi tootjale) järgima võimalikult suure hulga esitajaid. Sõltumata nende kvalifikatsioonist, sest ENL kui KEO ei pea andma oma liikmetele kollegiaalset tunnustust ega tootjatele garantiisid.

Tänases seisus leiab revisjon jätkuvalt, et ühe juriidilise keha all on majanduslikult mõistlikum tegutseda. Täna on meil äriregistri järgi 567 ENL liiget + 39 esinduslepingut (sh 2 KEO liiget).

Kui me räägime õiguste omajate õiglasest tasust, siis ENL kui KEO on kohustatud üldkoosolekule kutsuma KEO teemades ka esinduslepingute omajad. Täna on neid veel vähe aga oletame, et tulevikus hakkab mittekvalifitseeritud näitlejate seas levima info, et kõigil on õigus KEO-ga liituda, siis võib juhtuda olukord, kus meil on professionaalseid ja mitteprof. liikmeid sama palju ja üldkoosoleku otsustamised KEO põhimõtetes (haldustasud, kordustasud jne) muutuvad raskemaks. Üheks lahenduseks on jõuda kiiremini erakopeerimise tasudes ka isikustatud süsteemini nagu see toimib ERR puhul.

See on töö, mille saab tulevikus puhtalt ära teha AI? (muidugi tuleb siinjuures vaadata isikuandmete kaitset).

“Kollektiivse esindamise põhimõtted” link neile, kes sellega tutvunud pole:

www.enliit.ee/bw_client_files/enliit2022/public/img/File/Oiguste_teostamine_12_06_2023.pdf

1.3 IGAPÄEVATÖÖ ANALÜÜS:

ARENGUKAVA= TEGEVUSKAVA = JUHATUSE KOOSOLEK

Alustuseks tõdeme, et revisjon näeb ENLi seatud eesmärkide saavutamisel head edasiminekut. Kuigi vaatleme sisetevgevusi alles teist aastat, on selgelt näha, et liit liigub õiges suunas. Palju on veel teha ning mõistame, et kõiki oodatud ja kirja pandud eesmärke ei ole võimalik saavutada üleöö. Sellegipoolest võib öelda, et oma mõtteviisilt oleme „21. sajandis“. Kindlasti on praegustes edusammudes oma suur osa ka eelmistel juhatuse liikmetel.

Piltlikult öeldes on suure laeva rool keeratud õigesse suunda ja hakanud ennast sinna ka pöörama, aga see kõik võtab aega ja vahemaad.

Revisjonikomisjoni vaade: Millega tegeleb ENL igapäevaselt?

1. Töö aluseks on Arengukava 2023-25, mis paneb paika pikema perioodi plaani (see on võrreldav riigi põhiseadusega, millega kõik ülejäänud seadused/tegevused on kooskõlas).

2. Sellele põhinedes teeb juhatus igaastase Tegevuskava, mis annab prioriteetsed tegevused selleks aastaks ja mõõdikud, et jooksvalt aru saada, kuidas eesmärk täitub.

3. Juhatuse roll on jälgida ja mõõta tegevjuhtkonna Tegevuskava elluviimist, teha tegevjuhtkonna poolt esitatud küsimustes otsuseid ja suunata ressursse nendesse tegevustesse.

Kui vaadata Arengukava, Tegevuskava ja juhatuse koosolekute teemasid, siis on näha, et ENL igapäevaülesanne on 99% ulatuses ressursi (loe: raha/aeg) tekitamine ja suunamine.

Lahtiseletatuna — igal elluviidud tegevusel, igal koosoleku otsusel on hinnalipik. Täpselt nii see peabki olema.

Meil on hea arengukava. Sellest lähtuvalt teeme igal aastal tegevuskava. Revisjon võttis igapäevatöö hindamise aluseks selle plaani exceli tabelis pealkirjaga: Arengukava ja kondikava 2023 2024 2025.xlsx

Probleem on selles, et see 2024. aasta tegevuskava on hõre. Tegevused on küll välja toodud, kuid mõõdikute lahter on täiesti tühi, hetkel mõõdetakse roheline värviga seda, kas asi on tehtud või mitte.

Versus mitu inimest kaasati küsitlusse või mitu € oleks võimalik saada järeltasu, mitu % suurenes lepingute liitu saatmine, millise otsuse tegi poliitik tõstatatud küsimuse osas jne.

Igal juhatuse koosolekul võiks olla ühe rutiinse teemapunktina tegevuskava täitmise hetkeseis, mida igal korral läbi võetakse. Seejärel saab seda kommunikeerida liikmetele, et vastavate eesmärkide saavutamiseks tehti otsus “see” ja “sellise ressursiga”.

Kuigi igal juhatuse koosoleku otsusel on konkreetne rahaline väärtus, siis ei paista ühestki juhatuse koosoleku protokollist, et keegi oleks küsinud mingeid arvutusi, et nende põhjal otsustada antud küsimust. Kui ENL töö sisu on 99% ressursiga tegelemine, siis on tihti otsuste tegemise esimene tööriist lihtne arvutus.

Leiame, et juhatuse koosolekul peaksid juhatuse liikmed seisma üldkoosolekul lubatud teemade ja tegevuskava eest rohkem ja selle kohta ka aeg- ajalt aru pärima: “millised otsused on täidetud? millised on venima jäänud ja miks? kas on vaja tähtaegu või vastutajaid muuta, suunata uut resurssi sinna?” Võimalik, et sedasi ka tehakse, aga sel juhul peaksid need olema ka läbipaistvamad ja/või täpsemini protokollitud.

Kas on vaja väljastpoolt liitu kaasata vastava oskusega inimesi sellesse?

Need igakuised pildid hetkeseisust aitavad juhatusel endal paremini aru saada, kus tööga ollakse, on iga ENL lihtliikmele jooksvalt kättesaadavad kodulehelt ja aitavad revisjoni komisjonil paremini jooksvalt mõtestada toimuvat.

Varasemalt tegi endine esimees Tõnn Lamp hea arenguhüppe, et esimees on esindusisik ja tegevjuht vastutab igapäevaste tööülessannete täideviimise eest.

Ja Reimo Sagor oma esimehe kandidatuuri esitledes tõi välja, et juhatuse toimimist tuleb veel mõtestada, mida on ka tehtud. Julgustame jätkama selle mõtestamisega.

Kõike ei pea ise oskama, seega soovitame vajadusel küsida julgelt abi.

Suunata eelarvest arengukava ja tegevuskava + mõõdikute loomisesse raha - näiteks tellida appi oma ala praktikuid, kes igapäevaselt samalaadsega tegelevad, et plaani ja strateegiat luua. Kaasata teatud ENL juhatuse koosoleku igapäevaotsuste rahalise mõju hindamiseks inimesi, kellel on vajaminev finantskompetents. Võimalik, et ENL'l on vaja finantsuhi abi? Tihti aitab mentor juhil/juhtidel õppida oma ala parimalt. Kokkuvõtvalt — õppida koos.

Järgmisele aastale mõeldes oleks hea alustada sellest, et enne üldkoosolekut oleks liikmeil võimalik lugeda järgneva aasta tegevuskava, mõelda see läbi, anda tagasisidet ning seejärel saab sellele üldkoosolekul anda oma heakskiidu.

1.4 Teemad 2024 ÜLDKOOSOLEKULT

- *Plaanis on teha mõttetalt juhend kuidas tuleks teha leping, kuhu see leping saata, millisele mailile jne.*
-> Juba poolteist kuud hiljem potsatas liidu liikmete e-mailile ja facebooki gruppi video + tekstina seletus esimees Reimo Sagori poolt.
- *Plaanis teha lepingute sõlmimise ja produtsentidega suhtlemise koolitus, kus teine päeva osa on praktiline - kuidas teha castinguid, kuidas enda profiili üles ehitada jne.*
-> Lepingute sõlmimist ja produtsentidega suhtlemise koolitust pole veel konkreetselt olnud. Küll aga toimus 24' oktoobri lõpus Eesti Näitlejate Liidu ja Eesti Filmitööstuse Klatri ühine sügisseminar, kus lubatu teist osa käsitleti. Novembri juhatuse koosoleku protokollist on näha, et koolitust analüüsiti ja leiti, et peab mõtlema edasi praktilisema koolituse osas oma liikmetele just seoses castingu, self tape jne osas. Seminari castingu osa edastati video kujul ka infokirjaga liikmetele. Lisaks toimus veebruaris 2025 casting-direktori Pitor Bartuszek'iga veebiseminar "Kuidas olla nähtav?" + veebiseminar casting-režissööri Georg Georgiga. Väga hea on näha, et peale neid koolitusi tehti ka tulemuste mõõtmiseks tagasiside küsitlus osalejatele, nii saavad järgmised koolitused paremaks. Kindlasti sellised tegevusi peaks jätkama! Ainult läbi selliste ürituste jõuamegi parema koostööni.

- *Edaspidi käsitleb stipendiumide määramise komisjon filmifestivali külastamist samamoodi nagu teatristifestivali külastamist. Komisjon võtab endale ülesandeks sõnastada toetuste ja stipendiumide kord selliselt, et seal oleks kajastatud ka filmifestivalid.*
-> On sõnastatud ja praktikas ka juba toimiv.
- *Põhikirja muudatused.*
-> Muudatusele tulnud ja hääletatud põhikirja punktid kenasti sisse kantud.
- *ENL liitub Aepo Artisega.*
-> Veebruaris 2025 toimus esimehe poolt kohtumine. Liitumise taotlus läks sisse 2025 juuni alguses.
- *EADB arendus.*
-> Möödunud aasta üldkoosolekul oli jutt EADB arendamisest. 2024. aastal ei käsitletud juhatuse koosolekutel kordagi EADB arendust, kuid siiski juhiti tähelepanu, et kõik liikmed teeksid korda oma näitleja profilli - värskendatud info, pildid jne. 2025. a veebruari juhatuse koosolekul otsustati teha EADB avalikuks, v. a kontaktid. Revisjoni hinnangul peaks tegelema veel EADB arendusega. (Videod, häälenäidised, otselink a'la eadb.ee/silverkaljula, mida näitleja saab oma kodulehena jagada, tasuline nähtavus veebis)
EADB esialgne maksumus oli 12000€, mis on ressursi võrdluses ca kõigi vabakutseliste näitlejate 1 aasta liikmemaks.
- *Filmiklastri leping.*
-> Sõlmiti oktoobris 2024. Suur arengukava eesmärgiga töövõit.
Siinkohal tahame osutada, et see on vaid esimene samm, nõ "jalg ukse vahel", nende teemade reaalsesse, mõõdetavasse rahalisse kasusse pööramine seisab veel ees (kordustasud, hea tava kokkuleppest kõrvalehoidjatega tegelemine jne).
- *Vaatasime 2024 alguses koos juhatusega üle tegevuskava. Millised on prioriteedid ja mis jääb tahaplaanile, mida teeme siis, kui jõuame. Kõige olulisem tegevus on järeltasu, töötasu ja sotsiaalsed garantiid.*
-> On näha, et järeltasu ja töötasu on kenasti pidevalt töös, kuid koosolekuid ja dokumente sirvides ei näe liikumisi sotsiaalsete garantiide osas.
- *Tegevjuhi kõnest üldkoosolekul 24' selgus, et Esitajate Liidul on programm, mida nad saaks jagada. (Programmi) kasu on see, et võimalik on korjata kõik näitlejate andmed kokku, teiseks on võimalik korjata kõik nende esitused kokku ja kolmandaks, selle läbi selle programmi on võimalik jagada ka täiendavat tasu hiljem näitlejate vahel välja. See läheb meile midagi maksma, hüpoteetiline suurusjärg 1000 eurot. See muudab kõikide lepingute (Liitu) saatmist ja kogu seda teemat oluliselt lihtsamaks.*

- on suheldud aga pole veel vilju kandnud ning Esitajate Liidu süsteem on ka pigem vana. Ehk oleks mõistlik leida arendusfondist selle programmi loomise jaoks vahendid? Ehk oleks variant klastri ja kanalitega leida koostöövariant programmi loomiseks? Kas selle töö saab ära teha AI? Tuleks veelkord uurida meile parimaid võimalusi.

1.5 Kultuuritöötajate pikett

Pikett pälvis palju tähelepanu - tubli töö - ja valjem hääl tuli just näitlejate liidu poolt kui teatriliidu poolt. Tooksime välja nõ. kommentaarina, et paljudele vabakutselistele tundus piketti fookus kõrvalt vaadates ainult riigi kultuuriasutuste ja sealsete töötajate palgapiketina. Suur hulk vabakutselisi oli samuti piketti toetama tulnud, kel tekkis seal olles küsimusi "mida mina siin teen?" Paljud vabakutselised ei saa endale isegi läbi aasta miinimumpalka lubada. Nad selgitasid seda nii, et: "täna toetan siin sõpru ja kolleege". Vabakutselise kultuuritöötajana sõpru toetades tunti end kõrvalejätuna, sest palk neid otseselt ei puuduta. Siinjuures sai lihtsalt rõhk kultuuritöötajate palgale suurem, kui kestliku õiglase rahastamise vajalikkusele kultuurimaastikul.

Peame oluliseks, et liit jätkaks aktiivset tööd vabakutseliste õiguste kaitset, mida ühtlasi ENL-i uus juhatuse esimees Reimo Sagor on väljaütlemises välja toonud, et liit võtab lähitulevikus fookussuunda vabakutselisuse suunas.

Kokkuvõtvalt - kui ENL-i kui ka teatriliidu poolt lähevad välja palgapoliitikat puudutavad sõnumid, siis alati võiks seal olla kaks sõnumit. Ehk ka vabakutselised, keda on üle poole aktiivsetest liikmetest ja kelle arv kasvab aasta aastalt.

1.6 Muud lühikesed mõtted revisjonilt

- Kui Eesti film saadab näiteks EFI-st toetuse, siis võiks olla seadusega garanteeritud, et filmis makstavad tasud on õiglased. On teada, et noortele näitlejatele tahetakse maksta jätkuvalt alla miinimumi. Lisaks eelnevale, et ala filmi tiitrites on "Ei tee liiga loomadele" logo, siis oleks filmidele ka Näitlejate liidu logo, mis garanteerib õiglaselt tasutud normi. See oleks alustuseks. Pluss on see brändinguks ka väljapoole siseringi. 😊
- Vabakutseliste teema on väga suur, alustama peaks probleemide kaardistamisest pro-tasemel gallupi/uuringuga vabakutseliste majanduslikust hakkamasaamisest, tegelikust igapäevaelust iseenda tööandjana. Millised on

need (majanduslikud) probleemid, mis viivad vaimse tervise languseni, läbipõlemiseni. Mida näitab meile tulevik, kui praegune aktiivne põlvkond jõuab nõ "pensioniikka" ja tervis ei luba endise intensiivsusega töötada?

- Üleskutsena liidu liikmetele, et nende tugevused koolitustena ära kasutada. Mõelda liikmena, et kuidas saan olla liidule vajalik? Kuidas saaksin soovi ja võimaluse korral rohkem tegevusi toetada? Liit võib kirja panna need punktid, milles abi või kompetentsi vaja on ja siis küsida liikmeilt.
- Liit on rõhutanud palju audiovisuaalmeedia lepingute saatmist liitu. Aga võiksime rõhutada ka vabakutseliste teatrirollide lepingute saatmist. Eelkõige tuleks kaardistada olukord, millistel tingimustel sõlmitakse rollilepinguid. Ka teatrites kohtab palju produtsente, kes ei soovi isegi miinimumi maksta. Sõlmige ka teatrilavastuse puhul alati lepingud juba enne prooviperioodi. Juhatusele: kuidas arvutada ENL suuniste järgi prooviperioodi tasu?
- "Kas ma peaks siis liidust lahkuma?" ja "Miks me võtame endalt töö ära, kui AV tootjad ütlevad, et loobuvad koostööst kui leping läheb liidu?"

KEO põhimõttes on selline punkt:

III ÕIGUSTE OMAJA GARANTIID

(iii) lõpetada ENL-ga sõlmitud leping või nõuda talle üle antud õiguste või õiguste kategooriate tagastamist ühe või mitme teoseliigi, autoriõigusega kaasnevate õiguste objekti või enda valitud territooriumide osas. Lepingu lõpetamine või õigust

Revisjon proovib siinkohal ka ise vastata. Kui tõesti väga kardad tööotsa kaotamisel, siis see eelnev punkt ütleb, et liige saab teatud projekte niiviisi teha, et ENL pole tema õiguste ainumaja. Lihtsalt loobu konkreetse projektiga. Aga miks ikkagi astuda ise reha otsa!? Kui me ühiselt selle nimel võitleme, siis saavutame ka tulemusi. Saada leping liitu, kasvõi tagantjärele, siis saab liit meie heaks ka midagi edasiviivat teha. Ärge kartke kui liit võtab vastava tootjaga pärast lepingu saatmist ühendust, kui teil "keelatakse" leping liitu saata. Teie esindaja ongi ENL! Ja kui liit võtabki teie lepinguga seoses tootjaga ühendust, siis see pole isikuline lähenemine vaid üldine paremuse poole võitlemine. Sellel kõigel võib olla hetkelisi tagasilööke, aga tulevik helgem. Aga kuna jätkuvalt neid küsimusi liikmetes tekib, siis võiks juhatus proovide puust ja punasemalt veel selle teema juurde tulla. **Kuigi see on paranenud! Tegevjuhi sõnul on see paremaks läinud pärast klastrilepingud.** Küsimusi ja hädadega pöördumisi tuleb rohkem. Aga saaks veel parem olla!

Ettepanek tuua infokirjades ja/või facebooki kinnises grupis vm välja konkreetseid, anonüümseid edulugusid, mis on muutnud tingimused paremaks, kui lepinguasjadesse on liit kaasatud. Näiteks - Von F_ck on sellele vastupidine näide...

2. JUHATUS + KOMMUNIKATSIOON

2.1 Juhatuse koosolekud ja protokollid

2024. aasta jooksul toimus liidu kodulehel leitavate protokollide järgi kokku 16 juhatuse koosolekut. Lisaks eelnevale oli mõningaid erakorralisi kohtumisi, paljusid juhatuse töögruppide kohtumisi (k.a erakorralisi) ning esimehe ja tegevjuhi kohtumised väljastpoolt liitu. Nende tegevuste kohta me eraldi aru ei pärinud. Vaadeldav periood olid ka veidi teistmoodi, kuna täpselt poole aasta pealt muutus juhatuse esimees. Ka revisjon on osalenud üksikute juhatuse koosolekutel.

Nähes kui palju tegevtootajad ja juhatuse liikmed näevad vaeva, kulutavad energiat, kasutavad oma vaba aega ning maksavad juristile meie ühist raha ka nende liidu näitlejate tõttu, kes annavad varalised õigused ise vabatahtlikult ära ja loobuvad varalistest õigustest - tuleks siinkohal üks aplaus juhatusele ja tegevtootajatele teha. Seda arutelu, et kuidas liikmeteni jõuda ja mida selleks teha on palju. Loodame, et usinust jätkub, tuleb tulemusi. Vaadeldud koosolekute kvaliteet oli hea, vastavad teemapunktid hästi ettevalmistatud ning enamjaolt leiti ka kiired ja kõrvalt vaadates head otsused. Tulevikus võiks kasutada rohkem kõikide punktide majanduslikku vaadet ja kontrolli jooksva aasta tegevuskava üle.

Revisjoni liikmetena koosolekutel ja ka töögruppides osaledes tekkis siiski küsimus: kas juhatuse liikmed vajaksid juhtimise ja koosolekute pidamise coachingut? On tunda, et mõni juhatuse liige on rohkem eemal ja mitteteadlikum teemadest või ei soovi/taha/oska mingitel teemadel kaasa rääkida. Teisalt saame jällegi rõõmustada, et 2025. aasta märtsis tehti EuroFIA-ga koostöös koolitus juhatus tõhusamaks muutmisel. Tõenäoliselt on EuroFIA-ga tehtud koolitus muutnud olukorda paremaks, kuid revisjon vaatles olukorda 2024. aasta pealt. Meie hinnagul vajab see palju parandamist, millest oli juttu ka arengukava = tegevuskava = juhatuse koosolek punktis.

2.2 Kommunikatsioon ja kuukirjad

Reimo Sagor tõi esimehe kandidatuuri kõnes välja üheks probleemkohaks sise- ja väliskommunikatsiooni olulisuse. Mees lubas ja asus ka toimetama. Revisjon näeb ka kena edasiliikumist. Rääkides sisekommunikatsioonist läbi arvude, siis 2024. aasta jooksul saadeti välja üksteist kuu(info)kirja + teavituskirju liidu toimetustest ja

juhistest juhatuse esimehelt. Nende kirjade avamisi tehti vahemikus 787-1048. Keskmiselt jäi avamine 850-950 piiresse ja kusjuures aasta teine pool hoidis 950 juures. Unikaalseid avamisi tehti vaadeldaval perioodil 435-456-ni. Kuukirjad (ja kommunikatsioon tervikuna) on maraton, mitte sprint. Kuigi kirjade avamise trend polnud möödunud aastal märkimisväärselt kasvanud, siis tooksime välja, et **sisulise poole pealt on see positiivses suunas liikunud** ja kiidame heaks ka numbrilist stabiilsust. Kindlasti tuleks sellega jätkata ja see saab veel paremini toimima tulevikus. **Soovitame jätkuvalt liikmetele koostada ka küsitlus** (miks mitte ka kaks korda aastas) **liikmete heaolu, vabakutseliste hakkama saamise ja usalduse teemal**. Ja seejuures loodame, et see saab juba paremini unikaalseid vastuseid kui näiteks 2024 aastal liidu liikmetele välja saadetud küsimustik Eesti Lavastajate ja Dramaturgide Liidu nimel “Hea töökeskkond teatris – küsimustik”, mille unikaalseid klikke küsimustiku täitmisele oli kokku 57.

Tegevjuhi poolt tehtud exceli eelarve näitab, et kommunikatsiooni peale on kulutatud 2024. aastal kokku 751.17€. Revisjon leiab, et seda on pigem vähe ja soovitame koostada uueks aastaks eelnevalt korralik kommunikatsiooni plaan ideaalsoovidega ja võimaluse korral lisada eelarvet juurde sisekommunikatsiooni arendusse. Samuti ei tohiks ära unustada väliskommunikatsiooni, kuid jällegi tuleks koostada selgem ja arudaadavam plaan ning lisada kõige eelneva juurde sellele ka **hindamiseks vajalikud mõõdikud ja eesmärgid**.

2.3 Üldkoosoleku kokkukutsumine

Põhikirja punkti 5.5 järgi teatatakse juhatuse poolt korralise üldkoosoleku kokkukutsumisest Liidu liikmetele üldjuhul 45 päeva. Siinjuures toome uuesti välja, et Üldkoosoleku aeg juhatuse poolt lepiti juba kokku 2024 aasta 1. juulil ja esmakordselt saadeti infokirjaga vastava sisuline info 15. novembril 2024. Üldkoosoleku ametlik kutse koos päevakava saadeti välja 17. aprillil 2025. Ehk õnnestub, suure ja kasvava organisatsiooni puhul nagu oleme, meil siiski tulevikus leppida üldkoosolek kokku juba üldkoosolekul.

3. DOKUMENDIHALDUS

Kuna möödunud aastal tegi revisjon (kellest 50% on ka täna seda tegemas) põhjaliku vaatluse kõikidele andmebaasidele, kuhu talletatud kõik protokollid, lepingud, majandustegevuste dokumendid jne, siis ei pidanud vajalikuks seda uuesti süvitsi läbi võtta. Kiirel ülevaatlusel toimib see meie hinnangul endiselt hästi või isegi paremini. Möödunud aastal oli sisseostetud teenus Derby Taimela poolt, kes nõ. ehitas üles andmebaas Folderiti süsteemi. Toimus dokumentide süstematiseerimine ja süsteemi sisse kandmine, seletuskirja koostamine liigitusskeemi juurde, üldiste nõuete kokku panemine ja memo malli koostamine ning edastamine jpm. Raamatupidamise tarkvaras Simplbooks on tehtud samuti täiendavaid edasiminekuid. Nimelt on sealne süsteem järjest rohkem ära lingitud ja hõlpsamini kontrollitav.

3.1. Registrikanded

24.05.2025 seisuga on kodulehe andmetel ja möödunud aasta üldkoosoleku otsuse järgi on Veljo Reinik juhatuse liige, kuid **äriregistris antud kannet pole** (on seal asendusliikmena ja järelepärisel tegevjuhilt saime teada, et süsteem ei lasknud kannet teadmatul põhjusel läbi). **Tegelike kasusaajate nimekirjas on samuti puudusi** - seal on kirjas viis endist juhatuse liiget ja puudu on 5 praegust juhatuse liiget.

3.2 Liikmeskond ja liikmemaksud

28.05.2025 seisuga on:

- äriregistris kirjas 567 liiget, sh välja toodud, et loomeliidus on kokku 594 liiget;
- kodulehe varjatud osas ehk "kõhus" on aktiivsete kui passiivsete (liikmeleping lõpetatud või isik on lahkunud) liikmete andmeid kokku 759 (möödunud aastal 739), kellest aktiivseid liikmeid on 597 (möödunud aastal 580) ning kellest kaheksal (möödunud aastal oli kümnel) on allkirjastamata uus liikmeleping.

30.05.2025 seisuga on:

- 2024. aasta liikmemaks tasutamata 10-l liikmel. Liit on pooled neist telefonitsi kätte saanud ja lubati ära tasuda. Vastava sisuga kirju on aasta algusest võlglastele saadetud mitmeid kordi.
- Aruande võlglaste ENL kodulehe "kõhus" oleva päevikuvaate järgi on kokku 7.

4. MAJANDUSTEGEVUS JA ARUANDLUS

4.1. Saldode kontroll

Võrdlesime liidu pangakontode ja raamatupidamise pearaamatu vastavate finantskontode majandusaasta alg- ja lõppsaldosid.

Pearaamatu finantskonto "1020 Pangakonto LHV" 1.01.2024 algsaldo:

7459.03 €

LHV pangakonto 1.01.2024 algsaldo:

7 459.14 €

Vahe: 0.11 €

Pearaamatu finantskonto "1020 Pangakonto LHV" 31.12.2024 lõppsaldo:

23 081,19

LHV pangakonto 31.12.2024 lõppsaldo:

23 081.19

Vahe: 0 €

- Kuigi tuvastasime siin algsaldos erinevuse, siis antud viga pärineb juba enne 2023. aastat.
- 1020 Pangakonto LHV kogus 2024 aastal 551.01€ intresse.
- Tähtajalisele hoiusele on tehtud 28.05.2025 seisuga sissemakse 112 149.65 € 91 päevase tähtajaga 01.07.2025, mis on tänaseks teeninud intresse 422.91€ ja sissemaksena 50000€ tähtajalisele hoiusele 242 päeva tähtajaga 01.07.2025, mis on tänaseks teeninud intresse 948.75€.

Pearaamatu finantskonto "1021 Pangakonto SWED 10490" 1.01.2024 algsaldo:

1056.20 €

Swedbank pangakonto EE282200221062110490 1.01.2024 algsaldo:

1056.20 €

Vahe: 0 €

Pearaamatu finantskonto "1021 Pangakonto SWED 10490" 31.12.2024 lõppsaldo:

1 649.64 €

Swedbank pangakonto EE282200221062110490 31.12.2024 lõppsaldo:

1649.64 €

Vahe: 0 €

- Kuna finantskontolt "1021 Pangakonto SWED 10490" on näha, et laekumised on ainult liikmemaksud, siis haldamise mõistes ei tundu mõttekas kahte kontot ühes pangas pidada.

Pearaamatu finantskonto "1022 Pangakonto SWED 10800" 1.01.2024 algsaldo:

294 478,18 €

Swedbank pangakonto EE372200221005110800 1.01.2024 algsaldo:

294 478.18 €

Vahe: 0.00 €

Pearaamatu finantskonto "1022 Pangakonto SWED 10800" 31.12.2024 lõppsaldo:

212 406,40 €

Swedbank pangakonto EE372200221005110800 31.12.2024 lõppsaldo:

212 406.40 €

Vahe: 0.00 €

Pearaamatu finantskonto "1024 Pangakonto LHV KEO" 1.01.2024 algsaldo:

0 €

LHV KEO pangakonto EE657700771010432023 1.01.2024 algsaldo:

0 €

Vahe: 0.00 €

Pearaamatu finantskonto "1024 Pangakonto LHV KEO" 31.12.2024 lõppsaldo:

4 304,82 €

LHV KEO pangakonto EE657700771010432023 31.12.2024 lõppsaldo:

4 304.82 €

Vahe: 0.00 €

- tähtajalisele hoiusele on tehtud 33 000€ sissemakse 182 päeva tähtajaga 18.06.2025, mis on tänaseks teeninud intresse 448.25€.

Lisaks märkis ENL kuusteist Eesti Vabariigi võlakirja alghinnaga 100€. Summa määrati täpselt kultuuritöötaja miinimum palgaga võrdselt, et tähelepanu juhtida loovisikute tasustamisele. Revisjonilt küsiti selle teostamiseks 1600€ ulatuses arvamust. Leidsime analüüsile toetudes, et tõenäoliselt on tegemist negatiivse tootlusega investeeringuga kuid, kui eesmärk on hoopis tähelepanu püüdmise, siis revisjon usaldab otsuse tegijaid.

Mis oli selle tegevuse eesmärk, kas ja kuidas selle tegevuse mõju mõõdeti, mis tulemus saadi?

Sõnastatud eesmärki oli tekitada furoori ja meediaarutelu sõnastusega: "Toetusega proovitakse aidata säilitada templeid, kus veel on võimalik hoida elus ilusat eesti keelt ja kultuuri - Eesti teatreid, samas juhtides tähelepanu ka kultuuritöötajate madalale palgale."

Ressurss: 1600€ + LEI kood

Tegevus: Ilmus artikkel.

Mõõdik: Kui palju tähelepanu sai artikkel avaldatud kanalis, sotsiaalmeedias. Kui palju korjati teema üles teiste arvamustes, mitu ajakirja pöördusid teema edasiarenduseks ENL-i poole.

Tulemuse hindamine: Milline on ressursi ja tulemuse seos? Millised on jätkutegevused? Mis toimis selle tegevuse puhul, mida tuleks tulevikus korrata? Mida õppida sellest? Mida teha tulevikus teisiti?

Revisjoni arvates on üks võimalus see ressurss suunata nüüd, kui sellel tegevusel enam mõju pole, uue tegevuse tarbeks.

4.2. Juhatuse liikmetele väljamakstud tasud

Kontrollisime, et kõik juhatuse liikmetele väljamakstud tasud on kooskõlas neile ettenähtud tasumääradega lähtuvalt juhatuse liikme protokollidest, kes on vastavalt koosolekutel osalenud. Neile määratud hüvitised ja toetused on saadud võrdsetel alustel teiste liidu liikmetega ning vajadusel on esitatud kõik vastavad kuludokumendid.

4.3. Töötajate tasud

Kontrollisime, et kõik töötajatele väljamakstud tasud on kooskõlas neile ettenähtud tasumääradega. Neile määratud hüvitised on tehtud vaid tööga seotud kulutuste katteks ning esitatud on kõik vastavad kuludokumendid.

4.4 Majandustehingute kontroll

Kontrollisime makseid, mis ületasid summa 1000€. Kõik on vastavalt dokumenteeritud ja ebakõlasid ei leitud. Teavituseks liikmetele tooksime välja Advokaadi teenused, mida on

olnud 2024. aastal kokku summas 20 325.56€

Läbipaistvuse jaoks nimetame ära Terrakota OÜ-ga seotud maksed. Antud ettevõtte on seotud Kaia Liisa Kadai-ga, kes on meie tegevjuht ja saanud Liidult makseid teenuse sisse osutamisega. Samamoodi on saanud täiendavat töötasu teabejuht Aveli Kadastik. Kui varasemalt ostsime erakopeerimise tasude väljatöötamiseks teenuse sisse, siis möödunud aastal tehti tegevjuhi ettepanekul juhatusega kokkulepe, et seda võivad teha (maksimaalselt sama tasu ulatuses) omad töötajad. Revisjon ei näe selles vastuolu.

4.5. Majandusaasta aruande ülevaatamine ja kinnitamine

Majandusaasta aruanne on revisjonikomisjoni poolt üle vaadatud ja heaks kiidetud. Kuigi komisjoni liikmetel puuduvad spetsiifilised raamatupidamis-alased teadmised, on aruande koostamise loogika hoomatav ja seal esitatud numbrid on kooskõlas ülejäänud dokumentides leiduva teabega.

Eraldi toome välja:

-> 2024. aastal laekus liikmemakse: 36203.19€

-> Riigieelarvest saime vabakutselise loovisikute toetuseks: 186 134€, millest väljamaksena vabakutselistele läks 158302,15 €. Kuni 15% saadud toetusest läheb loometoetuse maksmise korraldamisega seotud kulude katteks.

-> 31.12.2024 seisuga on üleval laenunõuded (varasemalt sai küsida) 406€, aastaga varasemalt oli 4 556€.

4.6. Läbipaistvusaruande ülevaatamine ja kinnitamine

Läbipaistvusaruanne on revisjonikomisjoni poolt üle vaadatud ja heaks kiidetud. Aruandes esitatud numbrid on kooskõlas ülejäänud dokumentides leiduva teabega.

5. KOKKUVÕTE

Revisjonikomisjon tänab ENL-i teabe- ja tegevjuhti toetava koostöö eest revisjoni aruande koostamisel ning dokumentatsiooni ja raamatupidamise korralduses õigesse kohta juhatamise eest. Kuna revisjon pole jätkuvalt raamatupidamise ega finantstaustaga, siis võib aruandes endaski esineda revideerimise väärsed. Kinnitame, et kõik meiepoolsed hinnangud on vabad välistest mõjutajatest ja isiklikest huvidest ning on tehtud heas usus, et kogu meiega jagatud info on terviklik ja moonutamata.

Lõpetuseks toome välja oma revisjoni olulisemaid tähelepanekuid:

- Palju püstitatud eesmärgid on jõudnud 2024 aastal tulemusteni;
- Sisekommunikatsioon on hästi edasi liikunud;
- Väliskommunikatsiooniga on jõutud pildile - vaja oleks jõuda selgema väliskommunikatsiooni plaanini ja luua mõõdikud;
- Tegevuskava vajab paremat väljatöötamist: eesmärkidele ja tegevustele on vaja luua mõõdikud.
- Vabakutseliste teemad vajavad järjest rohkem tegelemist;
- Dokumendihaldus, majandustegevus ja arvepidamine on hästi korraldatud;
- Juhatuse töö ja koosolekud vajavad veel mõtestamist;
- Järgmisele üldkoosolekule mõeldes võiks olla liikmetel eelnevalt võimalik lugeda järgneva aasta tegevuskava;
- On sündinud ajalooline koostööleping filmiklastriiga

AITÄH!

Kordame: Hea liige, kes sa seda loed, palun anna revisjonile tagasisidet: milline analüüs oli hea et nende teemadega tulevikus jätkata, mis võiks aruandes tulevikus paremini olla ja/või mis küsimused jäid sul vastuseta. Saada see tagasiside silver@temufi.ee